

Az egyén, mint nem állami szereplő, és aktivitásának hatása egy multipoláris hatalmi rendszerben, A digitális partizán fogalma

Simon László - NKE HHK Katonai Nemzetbiztonsági Tanszék

Az információs társadalmakban az egyének közötti kapcsolatok révén a hagyományostól eltérő hatalmi pólusok alakultak ki és formálódnak ma is. A 2001. szeptember 11-i amerikai terrortámadástól kiinduló, egyedi info-kommunikáción alapuló agresszió sajátos aktivitást eredményezett. A soft power és a hard power dinamikusan változó viszonyrendszerében nem tipizálható sem hosszútávon, sem tradicionális alapon a barát és ellenség politikaelméleti szembenállása. Az elhúzódó anómiás válságok kezelése során, ha a hatalmi résztvevő erőfölényben kíván maradni, uralnia kell a kibernetet és a hozzá kapcsolódó kognitív szegmenst. A politikai akarat kiteljesítésekor a politikai, a gazdasági vagy az információs hatalmi rendszerek földrajzi és fizikai összetűzései már nem hordozhatják a konfliktusok feloldásának – a 20. századi képviselői diskurzuson alapuló – reményét.

Az 21. század információs társadalmában megfigyelhető, hogy a véleménykülönbségek és társadalmi folyamatok rendezése már nem kizárólagosan az állami és szövetségesi diplomácia, vagy a tömeghadseregek hierarchikus, fegyveres konfrontációjában nyilvánulhat meg. A polarizált hatalmi struktúrákban az egyének szerepe és digitális aktivitása felértékelődik. A félelem és az agresszió közvetlen és közvetett hatásai egy összetett hatalmi hálózatot alakítanak ki, ahol a közvélekedésben is előtérbe kerülő nemzetbiztonsági tevékenység (például a dezinformálás, a felforgatás, a beszivárogtatás vagy a befolyásolás) kapcsán a szükségszerű állami reflexiók hangsúlya megnő. Ezek hiányában az állampolgárok (katonai és nem katonai aktorok) az interneten keresztül, hálózatos módon követelik a földrajzi határokat nem ismerő politikai beavatkozást. A legitim egyéni harcosok kinetikus és digitális küzdelmei a régi geopolitikai tér helyett már skálafüggetlen hálózatokban szerveződnek, ahol a digitális partizán az információfegyverét használja.